

*Elämän
tähden*

Terveyden edistämisen neuvottelukunta

Kokous 25.11.2014

Ylilääkäri Maarit Varjonen-Toivonen

**Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen koordinaation
painopisteet 2013 – 2016, Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus,
www.pshp.fi ->Ammattilaiselle->Terveyden edistäminen**

**2013 Kuntien hyvinvointikertomustyön tukeminen, sähköisen
hyvinvointikertomustyökalun käyttöönotto
(4. Hyvinvointityön rakenteiden vahvistaminen)**

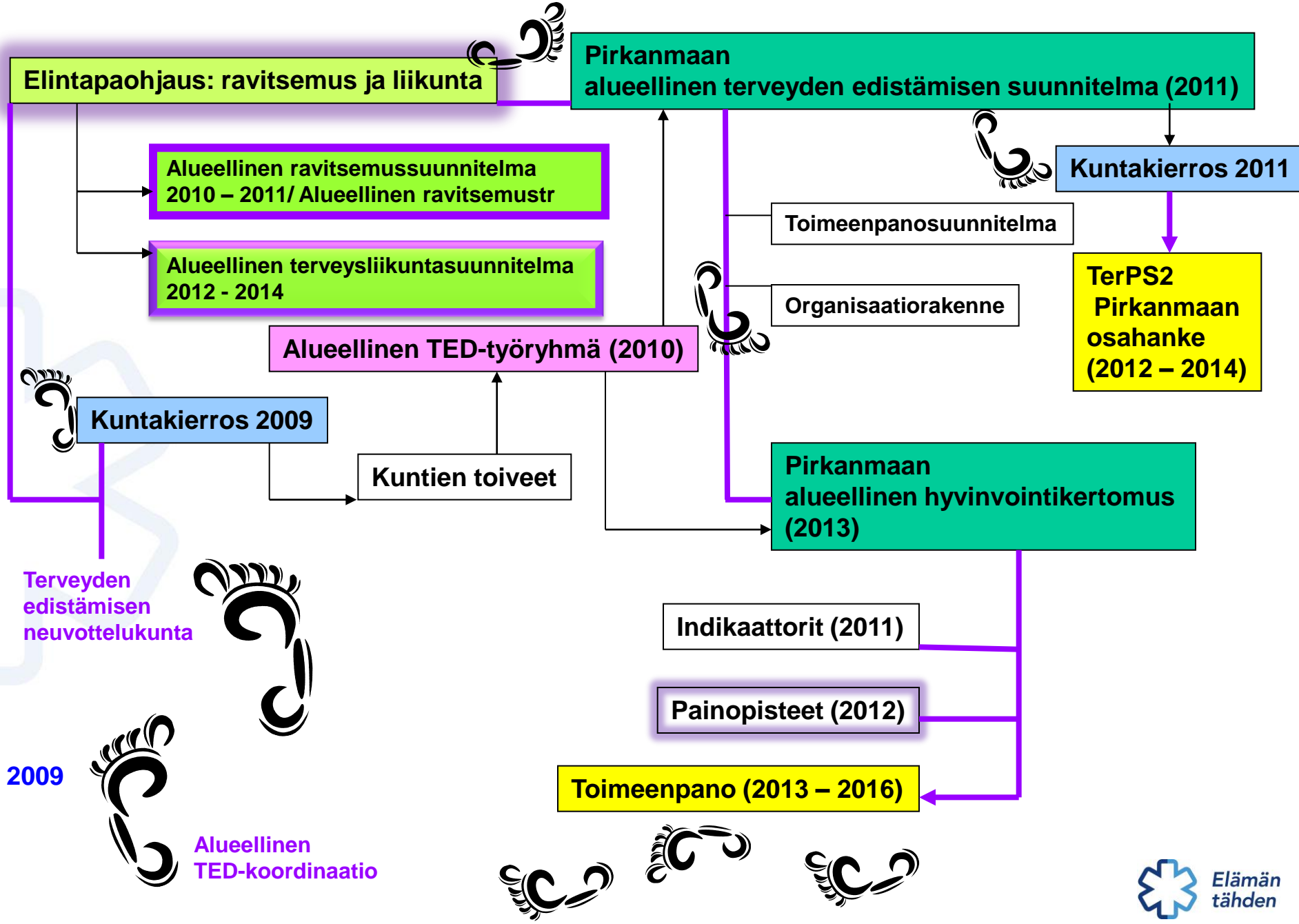
**2014 Alueellisten ravitsemus- ja terveystiliikuntasuunnitelmien laatiminen ja
toimeenpano (1. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen vaikuttamalla
suurten kansantautien esiintyvyyteen)
ja Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aseman vahvistaminen sisäisen
turvallisuuden suunnittelussa
(2. Yhteisöllisyys, syrjäytymisen vähentäminen ja sisäinen turvallisuus)**

**2015 Elintapaohjauksen tehostaminen
(1. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen vaikuttamalla suurten
kansantautien esiintyvyyteen)**

**2016 Sisällytetään kaikilla tasoilla johtamiseen ravitsemus ja liikunta osana
terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä
(3. Viestintä)**

**2013, 2014, 2015, 2016 Terveyden ja hyvinvoinnin brändääminen kaikkia
väestöryhmiä kiinnostavaksi tuotteeksi
(3. Viestintä)**

Terveyden edistämisen neuvottelukunta

2009

Alueellinen TED-koordinaatio

YHTEISÖLLISYYDEN LISÄÄMINEN JA SYRJÄYTYMISEN VÄHENTÄMINEN

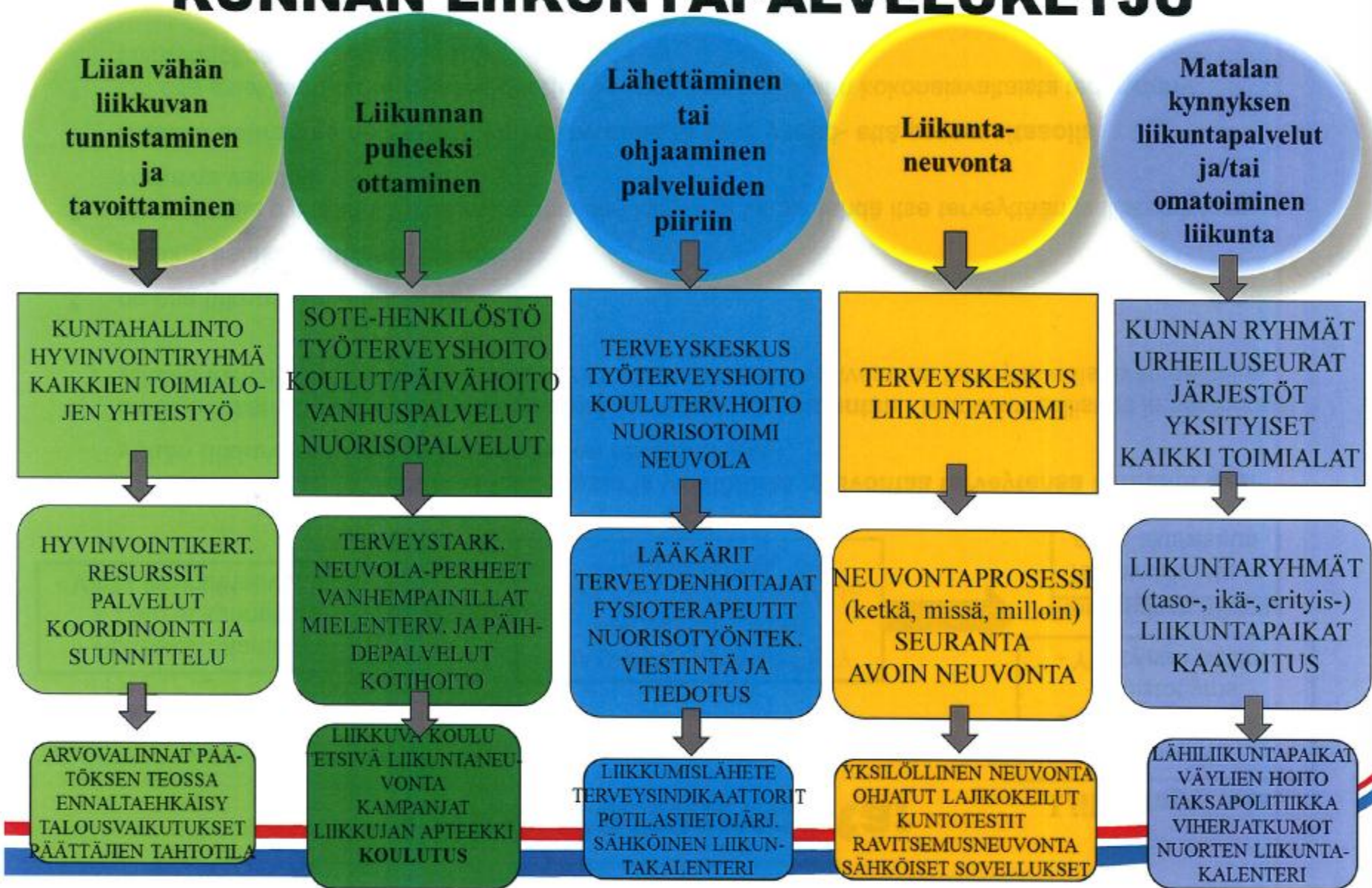
TERVEYSLIIKUNNAN HAASTEET

- Aktivointi, kuntalaisten omavastuu
  - Polarisaatio
  - Vanhempien aktivointi -> lapset, nuoret
  - Liikunta päiväkotiin ja kouluun
  - Ikäihmiset
  - Tavoittaminen
- Liikenne, rakentaminen, liikuntapaikat
  - Kunnossapito, lähiliikuntapaikat
  - Kaupunkisuunnittelu autojen ehdoilla
  - Sisäliikuntapaikat, tasapuolisuus
- Ammattihenkilöt
  - Motivointi liikkumiseen, tietämättömyys
- Tiedonkulku
  - Kunnan eri toimialojen välillä
  - Kunnassa tarjolla olevat liikuntapalvelut
- Seuratoiminta ja muu yhteistyö
  - Yhteistyö seurojen ja kunnan välillä
  - Matalan kynnyksen paikkojen puute
  - Ohjaajien puute

MITÄ HAASTEISIIN VASTAAMINEN VAATII?

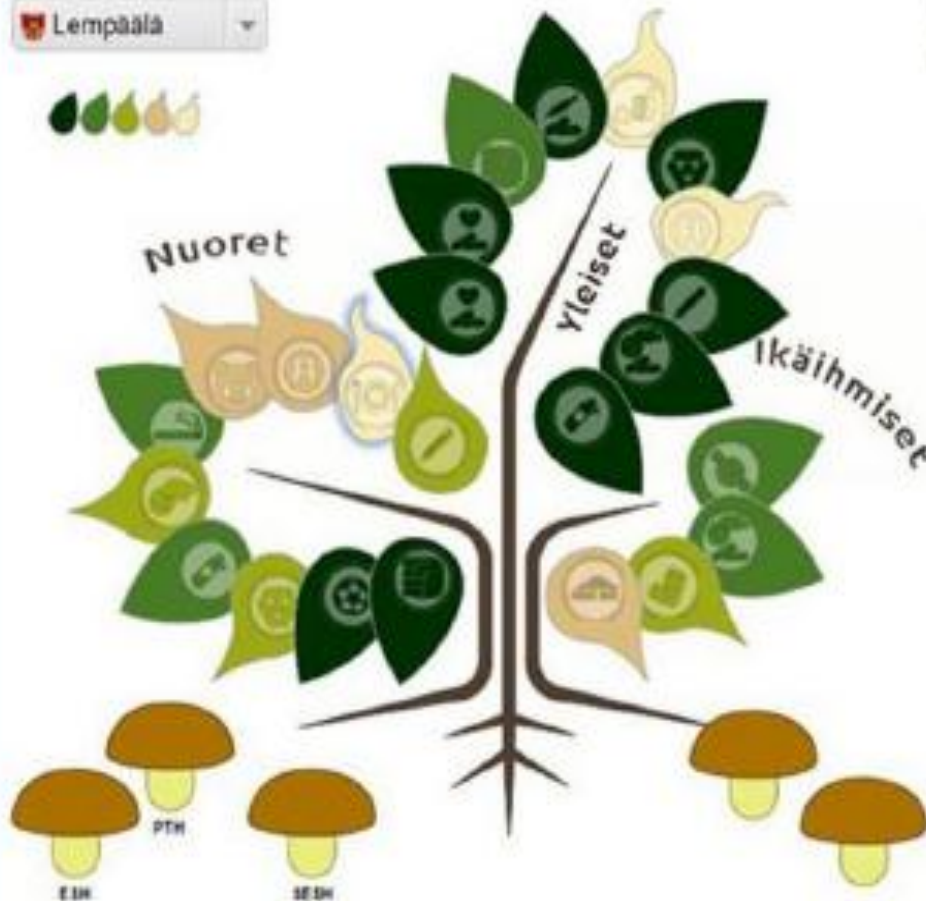
- Aktivointi, kuntalaisten omavastuu
  - Asenteet, arkiliikunta
  - ”Avoin kirjasto”, jossa liikuntavälineitä
- Liikenne, rakentaminen, liikuntapaikat
  - Kaikessa rakentamisessa huomioitava liikunta
  - Kevyen liikenteen väylät: penkit, kunnossapito
- Ammattihenkilöt
  - Liikuntaresepti ja liikuntaneuvonta
  - Luottamus- ja virkamiesjohdon sitoutuminen
  - Resurssit
- Tiedonkulku
  - Tiedottamista, media, brändääminen
  - Liikuntatarjotin
- Seuratoiminta ja muu yhteistyö
  - Yhteistapaamiset : kunta ja seurat
  - ”Höntsyilylle” mahdollisuuksia
  - Lasten ja vanhempien samanaikainen liikuttaminen

KUNNAN LIIKUNTAPALVELUKETJU

Lempäälä

Please select municipalities on right for comparison

Ikaalinen

Jämsä

Tampere

- AKA
- HAI
- IAA**
- JUU
- JAM**
- KAN
- KOH
- KUM
- LEH
- SHV
- NOK
- ORJ
- RAK
- RAI
- PUN
- PAL
- RUC
- SAS
- TAI**
- URL
- VAL
- VES
- VIR
- YUD
- MO
- SUD

Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Lempäälä	35.5
Ikaalinen	25.3
Jämsä	35.9
Tampere	38.5

Terveyspuun jatkokehittäminen

- ❖ **Kehittämismääräraha 15 000€**
- ❖ **Kehittämisen kohteet**
  - ❖ **Datanlukuautomaatti: päivitys Sotkanetista ja Tilastokeskuksesta**
  - ❖ **Visuaalisen ilmeen suunnittelu: käyttöliittymä ja graafinen ilme**
  - ❖ **Juurten** (kustannukset pth, esh, sos ja liikunta) ja **sienien** (käynnit pth/avohoito, esh/ avohoito, suun terveydenhuolto pth/ suuhygienisti, suun terveydenhuolto pth/ hammaslääkäri) **tiedot** 24 kuntaa + Pirkanmaan maakunta + koko maa
  - ❖ **Lehtiä, juuria ja sieniä klikatessa viereen ko. indikaattorin nimi**
  - ❖ **Alareunan indikaattoritietoon lisätieto minkä vuoden tieto kyseessä**
  - ❖ **Valmius uusien kuntien ja lehtien lisäämiseen**
    - ❖ *Varsinainen lisääminen tuntiveloituksena, ei sisälly sopimukseen*
  - ❖ **Dokumentointi**
- ❖ **Aikataulu**
  - ❖ **8 viikkoa -> Julkaisu 16.2.2015**

PSHP:n VERKKOSIVUT UUDISTUVAT: Verkkoviestinnän kehittämishanke 2014 - 2015

❖ Vaiheet ja aikataulu

1. Suunnittelu (1-2/2014)
2. Konseptoinnin ja sisältöstrategian valmistelu 3-8/2014)
3. Tekninen määrittely (8/2014 – 1/2015)
4. Järjestelmäympäristön rakentaminen
5. Internet-alusta sisällöntuotantoon (2/2015)
6. Sisällöntuotanto (2-8/2015)
7. Internet-sivuston julkaisu (9/2015)

PSHP:n VERKKOSIVUT UUDISTUVAT: Verkkoviestinnän kehittämishanke 2014 - 2015

❖ Hankkeen tavoitteet

- Nivoa nykyistä tiiviimmin verkkoviestintä osaksi sairaanhoitopiirin palvelutuotantoa
- Kehittää tapoja, joilla sairaanhoitopiiri ja sen yksiköt voivat palvella potilaitaan ja muita keskeisiä sidosryhmiään entistä enemmän verkon välityksellä

❖ Toimenpiteet

- Laaditaan verkkoviestinnän sisältöstrategia
- Uudistetaan sairaanhoitopiirin internet-sivusto
- Organisoidaan uudelleen sisällöntuotanto
- Vakiinnutetaan ekstranetin käyttö

❖ Ulkopuolelle jäävät

- Potilastietojärjestelmiin liittyvät sähköisen asioinnin palvelut
- Yhtiöiden ja liikelaitoksen verkkosivut
- Intran ja ekstranetin kehittäminen (pieniä teknisiä muutoksia lukuun ottamatta)

Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen koordinaation painopisteet 2013 – 2016, Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus, www.pshp.fi ->Ammattilaiselle->Terveyden edistäminen

2013 Kuntien hyvinvointikertomustyön tukeminen, sähköisen hyvinvointikertomustyökalun käyttöönotto
(4. Hyvinvointityön rakenteiden vahvistaminen)

2014 Alueellisten ravitsemus- ja terveystiliikuntasuunnitelmien laatiminen ja toimeenpano (1. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen vaikuttamalla suurten kansantautien esiintyvyyteen)
ja Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aseman vahvistaminen sisäisen turvallisuuden suunnittelussa
(2. Yhteisöllisyys, syrjäytymisen vähentäminen ja sisäinen turvallisuus)

2015 Elintapaohjauksen tehostaminen
(1. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen vaikuttamalla suurten kansantautien esiintyvyyteen)

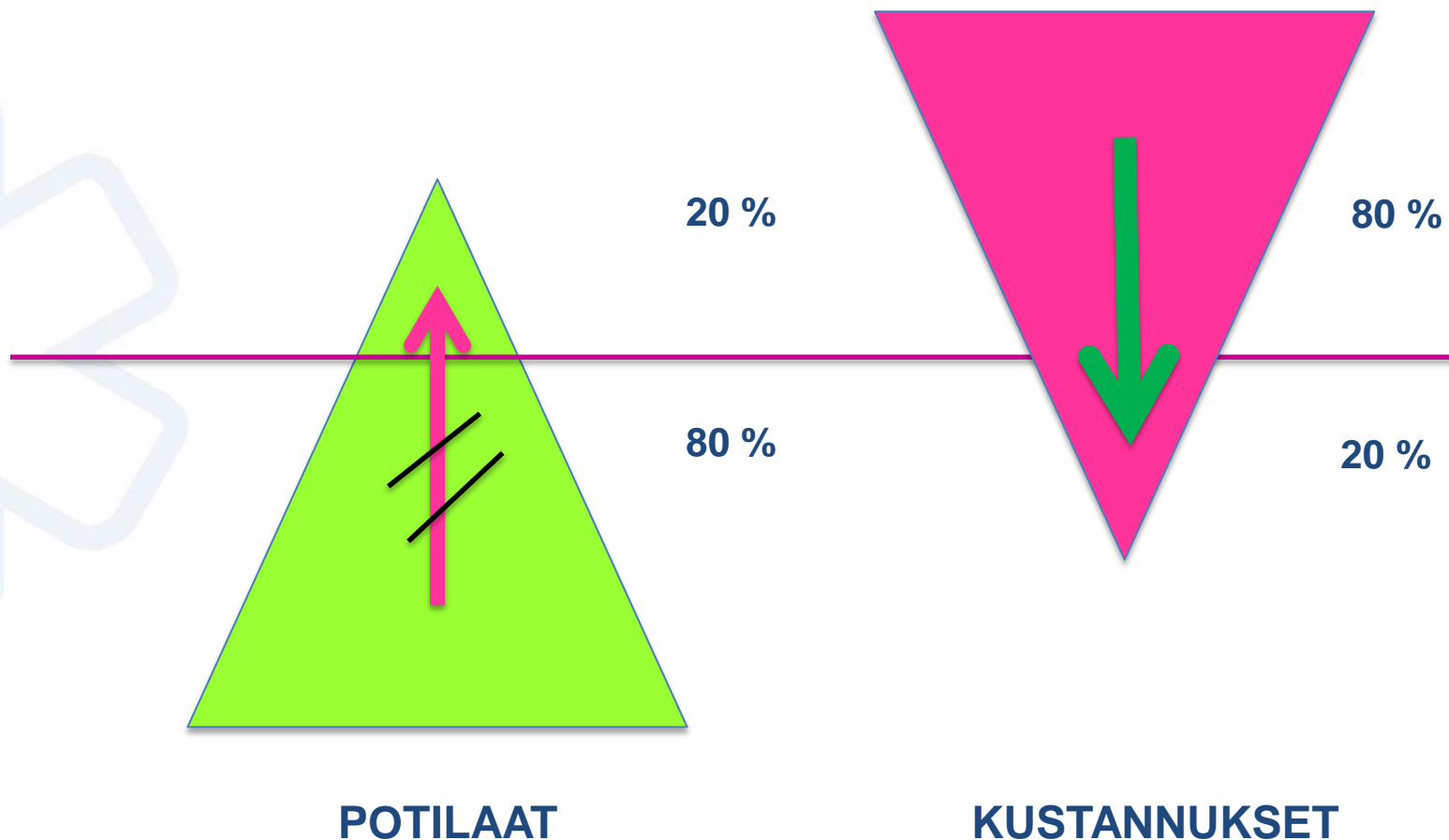
2016 Sisällytetään kaikilla tasoilla johtamiseen ravitsemus ja liikunta osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä
(3. Viestintä)

2013, 2014, 2015, 2016 Terveyden ja hyvinvoinnin brändääminen kaikkia väestöryhmiä kiinnostavaksi tuotteeksi
(3. Viestintä)

Pirkanmaan alueellinen terveyden edistämisen koordinaatio –malli (TEAK-malli)

Tavoite: VÄESTÖRYHMIEN VÄLISTEN TERVEYSEROJEN KAVENTAMINEN

Pirkanmaan alueellinen terveyden edistämisen koordinaatio, vuoden 2015 toiminnan hahmottelua

- ❖ **Terveyden edistämisen neuvottelukunnan kokoukset**
  - Alueellisen terveyden edistämisen työryhmän kokoukset

- ❖ **Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomuksen painopisteet v. 2015**
  - Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen vaikuttamalla suurten kansantautien esiintyvyyteen: Elintapaohjauksen tehostaminen
  - Viestintä: Terveyden ja hyvinvoinnin brändääminen kaikkia väestöryhmiä kiinnostavaksi tuotteeksi

- ❖ **Hyvinvointijohtamisen haasteita**
  - Esimiestason sitoutuminen
  - Luottamushenkilöiden sitoutuminen

EHDOTUS ja Valkoinen hattu: faktat. Perusteet miksi asialle pitää tehdä jotain	Keltainen hattu: ehdotuksen hyödyt ja edut	Musta hattu: mikä voi mennä pieleen/ estää ehdotuksen toteutumisen	Punainen hattu: tunteet joita ajatus herättää (positiiviset ja negatiiviset)	Vihreä hattu: jatkoehdotukset, vaihtoehdot toteuttamiselle jne	Sininen hattu: seuraava askel.
<p>Ehdotus: Terveyspäivä/ Turvallisuuspäivä. Kuntalaisille. Eri pisteissä: tk, palolaitos, urheilutalo, kaupungintalo, Rauhala, Rantakoto, Väistö. Kaupunki järjestäjänä. Mukana järjestöt, seurakuntat, kylät ym. yhteistyökumppanit</p> <p>-Infoa kuntalaisille -Monta paikkaa = tavoittaa ihmiset hyvin -Monta järjestäjää = yhteistyö lisääntyy -Sitouttaa ihmiset</p>	<p>-Halpa, edullinen -Helppo järjestää -Tuo kuntaan toimintaa -Ajankohtainen</p>	<p>-Muiden sitoutuminen -Raha ei ole este, koska on edullinen kokonaisuus -Päävastuunkantaja tarvitaan kuitenkin</p>	<p>-Ehdotus tuntuu hyvälle ja toteuttamiskelpoiselle -Asia pitää rajata hyvin</p>	<p>-Tapahtumalle esim. jatkossa sama ajankohde vuosittain</p>	<p>-Asian esitys/ ehdotus muille - > eteenpäin ...</p>
<p>Ehdotus: "Hyvä elämä sinulle" –viikko/ päivä/ iltapäivä. Työttömille. Puumilan taitotalo. Tk.N henkilöökunta: BMI, ravitsemus, rr, liikunta.</p> <p>-Työttömät helposti passivoituu, eikä kiinnosta enää mikään. -Terveysasiat -Puumilan taitotalo</p>	<p>-Motivaation kehittyminen oman terveytensä ja hyvinvointinsa eteen -Sosiaalinen elämä kohentuu -Mielekästä elämää -Terveysmenojen pieneminen</p>	<p>-Raha ratkaisee, ei tule tukea kunnasta -Saada työttömät motivoitua paikalle</p>	<p>-Hyvä tuntemus/ ajatus -Mielenkiintoista olisi toteuttaa -Saako kavereita toteuttamaan?</p>	<p>-Mukaan myös liikunta- puolelta väkeä -Mahdollisesti joku jumppa tai liikuntareitti -Ravitsemus- asiantuntija mukaan/ esitys</p>	<p>-Lähetää spostiä henkilöille, joita haluaa mukaan. että miettivät jo asiaa ja tekisivät omia ehdotuksia/ suunnitelmia -Kaikki varaisivat jo ajan kalenteriin</p>
<p>Ehdotus : Hyvinvointi- ja turvallisuuspäivä (some-tapahtumanakin voi olla). kaikille kuntalaisille eri paikoissa kunkin paikan osaamisen "ytimestä" lähtien. Kunta heittää haasteen järjestöille ja paikallisille yrittäjille/ kauppiaille osallistua hyvinvoinnin & turvallisuuden teemalla ko. päivään omissa toimipaikoissaan. Järjestöille mahdoll. yhteinen paikka & lisäksi sometila, johon voi asioita laittaa. Kunnan kaikissa prosesseissa tapahtumapäivänä tuodaan esille jotain omasta prosessista HYTEN näkökulmasta</p> <p>-Hyvinvointi- ja turvallisuus on monia pieniä asioita ja se on kaikkien asia, joten tällaisella tapahtumalla saadaan HYTEN monimuotoisuus ja toimijat näkyville ja mitä se tarkoittaa kuntalaisille</p>	<p>-Voi synnyttää toimintaa HYTEN tiimoilta -Kuntalaiset ja toimijat voivat saada uutta puhtia HYTE-toimintaan -Pienikin on kaunistaa -Joku muu voi innostua ottamaan vastuun jatkossa – ei kunta</p>	<p>-Jos on jo jotain perinteisiä aikoja vastaavalle tapahtumille – ei haluta muuttaa ajankohtaa tälle marraskuun viikolle -Ei haluta osallistua, sitoutua tällaiseen tapahtumaan -Aiheuttaako paljon koordinoitua</p>	<p>-Idea hieno ja toteuttamiskelpoinen -Olisi hienoa oikeasti nähdä tällainen tapahtuma -Ei pelota, koska ei ole mitään menetettävää. -On vain hyötyjä, jos on mukaan lähtijöitä. Vaikka aina on pilkkaajia</p>	<p>-Tiloissa ja ulkona tapahtuvan toiminnan sijaan voisi olla some-tapahtuma tai vaikka kirjoituskilpailu/ piirustus-/ valokuvakilpailu hyvinvoinnin ja turvallisuuden teemalla</p>	<p>-Asia käsitteilyyn johtoryhmään, koska jory voisi olla se kaupungin haasteen kehittäjä ja sitä kautta asia menisi jokaiseen prosessiin toteutukseen</p>
<p>Ehdotus:Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen lyhyillä asiointimatkoilla. Autonkäyttäjät. Kauppakeskuksissa, liikuntapaikoilla, koulut, päiväkodit. Tietoiskujen järjestäminen, järjestö-</p>	<p>-Ihmisten liikkumistotumukset muuttuvat, omatoiminen liikkuminen lisääntyy</p>	<p>-Ajatus ei sytytä -Ei saada yhteistyökumppaneita -Resurssit ei riitä</p>	<p>-Tulevaisuuteen tähtäävä -Onko valmiuksia</p>	<p>-Seudullinen yhteistyö -Toteutusvastuu 3. sektorille (urheiluseurat, järjestöt)</p>	<p>-Ideakokous yhteistyökumppaneiden kanssa organisaation sisällä -Kartoitus onko järkeä/</p>

Alueellinen terveyden edistämisen työryhmä 22.10.2014: IDEOITA ALUEELLISEN TED –PÄIVÄN/ -VIIKON TAPAHTUMIKSI v. 2015

- ❖ Kunnan TED –päivä tai joku muu tapahtuma, jolloin käytännön esimerkein kerrotaan tiedon hyödyntämisestä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.
- ❖ Terveyden edistämisen työkalupakki. Koulutus, jossa harjoitellaan erilaisten työkalujen käyttöä. Kohderyhmänä kuntien toimijat laajasti, LSSAVIn toimialueella jonkin maakunnan keskuskaupungissa.
- ❖ Videoklipit terveyteen/ hyvinvointiin liittyvistä teemoista, huumorilla. Kuntien kotisivuilla, sairaanhoitopiirin etusivulla.
- ❖ Järjestetään nuorisotiloissa kaupungissa toimivien järjestöjen/ yhdistysten esittäytyminen. Mitä kaupungissa voi harrastaa/ tehdä vapaa-ajalla. Mahdollisuus myös kokeilla.
- ❖ Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen lyhyillä asiointimatkoilla. Kauppakeskuksissa, liikuntapaikoilla, koulut, päiväkodit. Tietoiskuja, järjestelyjen koordinointi.
- ❖ Kevyen liikenteen päivä. Kartoitetaan ja ideoidaan keskustajaan kevyen liikenteen kehittämistä. Keskustan kadut ja väylät kartoitettaisiin kiertämällä.
- ❖ Kulttuurikävely. Kaiken ikäisille, esteetön, ympäri Tamperetta kulttuurisesti arvokkaissa paikoissa.
- ❖ Lapset suunnittelemaan aktiivista puistoa. Mitä lapset haluavat tehdä ulkona?
- ❖ Interaktiivinen hauska tapahtuma, tarkoitettu kaikille sairaalaan tuleville. Esim. kuplajalkapallo, pantomiimi terveysteemaan liittyen.

